

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Δρ. & Δρ. Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου, *Αρχιεπισκοπή Πρώτης Ιουστινιανής, Αχριδών και πάσης Βουλγαρίας. Ένας πομπώδης τίτλος στηριζόμενος σε πλαστά έγγραφα*, Θεσσαλονίκη 2019, σελ. 255.

Εν όψει του εορτασμού των 80 χρόνων από της ιδρύσεώς της (1939-2019) η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών κυκλοφόρησε το βιβλίο της κας Ευανθίας Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου, πτυχιούχου της Ιταλικής Φιλολογίας και της Θεολογίας του Α.Π.Θ., κατόχου Μεταπτυχιακού (MSc) και Διδακτορικού τίτλου (PhD) στη Βυζαντινή Ιστορία της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. και κατόχου Διδακτορικού (PhD) στην Εκκλησιαστική Ιστορία της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., με τίτλο *Αρχιεπισκοπή Πρώτης Ιουστινιανής, Αχριδών και πάσης Βουλγαρίας. Ένας πομπώδης τίτλος στηριζόμενος σε πλαστά έγγραφα*.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με την παρούσα έκδοση ανακαλεί στη μνήμη μας την περιοχή της Αρχιεπισκοπής «Πρώτης Ιουστινιανής Αχριδών και πάσης Βουλγαρίας», που τα ιστορικά γεγονότα της αρχίζουν από την εποχή του Αυτοκράτορα του Βυζαντίου Ιουστινιανού (527-565), συνεχίζονται επί Βασιλείου Β' (976-1025) και βρίσκονται στην επικαιρότητα τέλη του 12ου αρχές 13ου αιώνα, όταν Αρχιεπίσκοπός της ήταν ο Δημήτριος Χωματιανός (1216-1234).

Τον 15ο αιώνα ο Αρχιεπίσκοπος Αχρίδας ο Ματθαίος (1410-1416) εμφάνισε κάποια έγγραφα, όταν επισκέφτηκε την Κωνσταντινούπολη, στον Αυτοκράτορα Μανουήλ Β' και στην ενδημούσα Σύνοδο επί Πατριαρχίας Ευθυμίου Β'. Ο Πατριάρχης διαμαρτυρήθηκε δριμύτατα και του επιτέθηκε εγγράφως για το τόλμημά του να χρησιμοποιήσει πλαστά έγγραφα, τα οποία θα του απέφεραν προνόμια στην Αρχιεπισκοπή του. Εκατό χρόνια αργότερα ο Πρόχορος (1523-1537) επανέλαβε το ίδιο εγχείρημα μετά την πτώση του Βυζαντίου (1453) στους Τούρκους. Παρουσιάστηκε στην Κωνσταντινούπολη στο «διβάνι», όταν Πατριάρχης ήταν ο Ιερεμίας Α' με τα ίδια πλαστά έγγραφα και προσπάθησε να αυξήσει τη δικαιοδοσία του θρόνου του, υφαρπάζοντας Επισκοπές ανήκουσες στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινούπολης. Ο Πατριάρχης αντέδρασε εκδίδοντας «φετίφά» με τον οποίο αποδείκνυε τις απαράδεκτες απαιτήσεις του αρχιεπισκόπου, τις στηριζόμενες σε χαλκευμένα έγγραφα. Τον Αρχιεπίσκοπο Πρόχορο τον απέπεμψαν από την Κωνσταντινούπολη αφενός ο Πατριάρχης αφετέρου οι Τούρκοι πασάδες, όταν πληροφορήθηκαν τη χρήση πλαστών εγγράφων για την επίτευξη του σκοπού του. Η Αρχιεπισκοπή αυτή με τον πομπώδη τίτλο συνέχισε την ύπαρξή της ως τον 18ο αιώνα, όταν με πρωτοβουλία του Πατριάρχη ενσωματώθηκε στον θρόνο της Κωνσταντινούπολης.

«Η ιστορική μνήμη αποτελεί εφόδιο στην πορεία ενός λαού προς το μέλλον και ισχυροποιεί τους δεσμούς του παρελθόντος με το παρόν του τόπου και των προβλημάτων που προκύπτουν από την παρερμηνεία των γεγονότων και τη χρήση τους για αλλότρια συμφέροντα.

Η ιστορική διερεύνηση μιας περιοχής, η οποία καλύπτεται με συνεχή δραστηριότητα επί σειρά αιώνων, δηλώνει τη σπουδαιότητά της. Η διαφύλαξη της ιστορικής πραγματικότητας είναι καθήκον όλων μας, γιατί απομακρύνει κάθε επιβουλή που θίγει όχι μόνο την αλήθεια αλλά και τα συμφέροντα λαών και καταστάσεων που προσπαθούν να καπηλευτούν τα πραγματικά γεγονότα και να μετατρέψουν το δίκαιο σε άδικο, προκαλώντας διενέξεις και ολέθρους.

Η γνώση της εξέλιξης των πολιτικών και εκκλησιαστικών πραγμάτων ανά τους αιώνες, σε μια κλονισμένη περιοχή από πολέμους και καταστροφές, όπως η Βαλκανική χερσόνησος, συμβάλλει στην αποφυγή ερίδων και δίνει την απαιτούμενη βαρύτητα στην τοπική ιστορία. Η αληθής εξιστόρηση των γεγονότων αποτελεί ιστορικό ντοκουμέντο, το οποίο παρέχει τα εχέγγυα για την ειρήνη και την ασφάλεια στην περιοχή της νότιας Βαλκανικής. Οι διενέξεις και οι αρπακτικές προθέσεις που στηρίζονται μόνο στο ψεύδος αποφέρουν δεινά και δίνουν το δικαίωμα σε ξένους επίβουλους να επεμβαίνουν, αποσκοπώντας στο δικό τους συμφέρον, διαταράζοντας την ιστορική και πνευματική αλήθεια» ανέφερε μεταξύ άλλων προλογίζων το παρόν βιβλίο ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο